

UNIVERSUL LITERAR

PREȚUL ABONAMENTULUI în țară: pe un an 100 lei. În străinătate pe un an 200 lei.

Revoluția în Caucaz

Executarea de către bolșevici a mitropolitului ortodox din Tiflis. — (Vezi pag. 7)

Ultimii idealişti

de LEONTIN ILIESCU

Răul ne macină oribil după războiu. Lumea întreagă și-a pierdut orientarea bună și se pare că rătăcim într'un labirint, în tainițele căreia firul Ariadnei nei vitalități ce n'asteaptă de ferim mai mult de pe urma răului ce ne paște.

Nu e logic, totuși, ca să suferim atât. Bogățiile țării ne dau priveliștea celui mai rodnic pământ de pe lume. Energiile populare, încă latente și ne puse în valoare, ne dau chezașia unei vitalități ce n'asteaptă de cât să fie recunoscută ca atare spre a contribui spornic la progresele neamului și ale civilizației.

Dar din ce pricină suferim atunci ?

Pricina de căpetenie este criza de idealism.

Prea puțini oameni sunt aceia cari i-au parte astăzi la ospățul cel mare al vieții și cari privesc cu amărăciune la sarabanda din zilele noastre. Aceștia prețuesc, mai presus de ospățul privilegiatilor, grija zilei de mâine, perspectivele unui viitor încă nesigur și plin de surprinderi.

Dacă acești puțini ar ieși

din rânduri, ultimii idealişti ar schimba în bine fața lucrurilor pe pământul românesc.

Ei s'ar întovărăși spre a se cunoaște mai bine și ar întocmi laolaltă pleiada de mult așteptată a celor din urmă idealişti, cari, prin silințele lor, ar îndemna pe cei fără lumină să se lumineze, pe cei ce huzuesc în bine să revină la cumpătare, pe cei luminați să lumineze la rândul lor pe alții.

Și astfel s'ar împlini curând vorbele cu tâlc ale vornicului Iordache Golescu, — vorbe ce ar putea sluji ca deviză a zilelor noastre chiar dacă au fost scrise acum mai bine de un veac :

— „Nici cât să 'ngăduiești ca cei răi pe cei buni să-i stăpânească și cei proști de minte celor cu mintea bună să le porunciască.

„Căci, cu cât neștiința și răutatea le vei necinsti, cu atât știința și bunătatea mai mult vor înflori”.

Cât de frumos și de românește gândit, în graiul sfătos ca din cronici ! Cino are însă urechi de auzit ?

Farmecul vieții

Ca să dai farmec vieții trebuie să știi pentru ce trăiești, adică trebuie să știi a da valoare morală existenței tale. Numai așa viața are farmec.

Dacă ai conștiința împăcată că ți-ai făcut totdeauna pe deplin datoria față de societate și față de semenii tăi, simți în tine o mulțumire sufletească ce te înalță în ochii tăi proprii.

Trebuie să fii totdeauna cu gândul senin și cu inima curată ca să încerci acel sentiment ce nu se poate exprima în întregime și căruia i se spune în genere mulțumire, avânt, plăcere,

entuziasm, voluptate sau deliciu.

Viața are farmec când o valorifici în scara prețurilor morale, când lupți pentru idealuri și când te jertfești pentru marile avânturi ale rasei tale și pentru ținte nobile.

În această mulțumire sufletească intensă rezidă puterea invincibilă a celor cari suferă pentru o idee și cari sunt martirii marilor cauze ce deschid noi orizonturi pentru omenire și arată noi drumuri de fericire și progres.

Așa de pildă, doi tineri, el și ea, cari se iubesc, gustă farmecul vieții, poetul care se simte transportat; un om ce săvârșeș-

Se duc creștinii la morminte

*Se duc creștini pe la morminte
Să tămâieze stâlpi și cruci,
O tu -- aducere aminte
La care cimitir mă duci ?*

*Departa în trei părți ale lumii
Am morții unde-ași lăcrăma
Dacă'r moi cerne graiul humei
Durere -- și 'n inima mea.*

*I am tămâiat precum se cere
De atâtea ori privind în zări
Nimic nu are azi putere
Să'mi ducă fum'u'n alte țări.*

*În mânăstirea mea e pace
Am ferecat grelele porți
Când glasul amintirii tace
Și eu sunt moartă printre morți.*

*La ce-am mai tămâiat azi gliu
Acelor cari fără a ști
Le 'ntunecarăm bucuria
Ori i-am rânit când erau vii ?*

Maria Cunjan

te o faptă bună, mare și unică în felul ei, sau oricine slujește cu desinteresare pe altarul artei și al științei, acela trăește o satisfacție rară pe care niciodată n'o resimte cel care e în contact cu vulgaritatea vieții.

Farmecul vieții constă în necătarul pe care ni-l oferă câte o dată sufletul nostru când ne-am înălțat deasupra celorlalți și când uitându-ne pe noi am devenit instrumente folositoare pentru alții. E o vrajă a inimii momentul când deslipiți de legăturile noastre cu viața ne unim cu ritmul mișcării universale. E un sentiment de simpatie pătrunzătoare ce ne face mai umani și adevărați oameni de civilizație și de cultură.

Faptele noastre bune sunt ca și fagurii de miere ai albinelor. Tot așa farmecul vieții e efectul acțiunii noastre desinteresate și jertfa ce-o facem pentru binele comun. E un sentiment rar și unic acesta pe care n-l cunosc decât puțini oameni superiori.

Unii oameni nu apreciază nici chinurile martirului și nici jertfa apostolului sau a artistului care se sacrifică pentru un ideal, nu înțelege de ce omul de știință poate să încerce o experiență cu prețul vieții sale și de ce eroul e gata oricând să înfrunte moartea pentru îndeplinirea aspirațiilor naționale ale țării sale sau să salveze viața unui om.

Artiștii-creatori sunt cei cari gusta mai profund și mai sățios farmecul vieții în opera lor proprie. La ei acest sentiment se transformă în entuziasm, în contemplare, și în confundarea unului în tot.

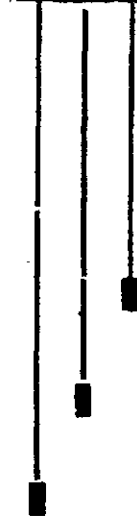
Toate eforturile și toate sacrificiile ce le facem nu sunt totdeauna zadarnice pentru a obține atmosfera de farmec în viață. E o mare iluzie, o vrajă această senzație pe care toți o găsim, dar numai câțiva o găsesc. Ea isvorăște din noi, din acțiunile noastre de seamă și din eforturile noastre supreme spre mai bine. Proiectat în afară, farmecul vieții e un miraj pe care-l vezi peste tot, dar de fapt nu există micăeri.

Toate nefericirile și toate dezastrele individului provin dintr-o neînțelegere a raportului dintre iluzie și realitate. Cea dintâi e un produs sufletesc ce nu trebuie căutată decât în inima noastră și în gândul nostru, iar realitatea e o pânză pe care brodam visurile și idealurile noastre.

De aceea, numai oamenii cari trăesc intens viața lăuntrică, deși ei suferă mai mult, totuși înțeleg mai mult și au plăceri sufletești mai mari, fiindcă au un câmp de activitate mai vast. Ei se simt mai mulțumiți decât ceilalți cari se pierd în detalii și se încurcă în acțiuni mărunte.

Unii caută farmec existenței în petreceri, alții în joc de cărți, la curse sau în sport. Mulți se cred fericiți iubind „dragostea” pentru ea însăși, speculând banul, îngrămădind averi sau cău-

Nocturnă

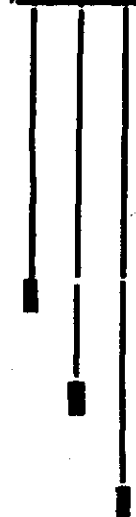

*Cucuveaua mi-a cântat azi noapte
Și mi-a spus : „De ce nu vii cu mine ?...”
Și mi-a spus : „De ce nu vrei să vii
„Să sburăm pe aripe de șoapte
„In tunelul vecinicei grădine
„Unde înfloresc tot mii și mii
„De tăceri sculptate 'n vecinicii !”...*

*...Și mi-a spus : „De ce nu vii cu mine ?
„Te aștept de-atâta timp să vii !”...*

*Mi-a cântat, azi noapte, cucuveaua...
Mi-a bătut în geam și m'a chemat
Mi-a cântat azi noapte cucuveaua
M'a strigat de trei ori și-a sburat...*

Alexandru Bileciurescu

tând puterea pentru a domina și a aservi pe alții.

Sunt oameni cari se îmbată cu opium, cu absint, cu vin sau cu alte băuturi, crezând că în ebrietate, în vițiu și orgie vor uita grijile vieții și vor trăi o clipă de beatitudine în starea lor degradantă.

Unii caută gloria vană și efemeră, iar alții, superficiali, se mărginesc la aparențe pe cările confundă cu esențialul, — dar, după mine, adevăratul farmec al vieții constă într-o interpretare superioară a rolului tău în viață și într-o înălțare continuă pe treptele valorificării lor sufletești.

G. Niculescu-Varone

Cântecul râului

Trece râul sub podeț.

— Răs șglobiu și îndrăzneț, —

— Mândru flăcăiandru'n floare,

— Răsfațatul de răzoare —,

— Inimă de soare ruptă —,

— Din isvoare limpezi suptă —,

Trece 'ncet pe sub podețe,

Îmbătat de tinerețe,

Și în drumul lui hoinar,

Sparge boabe de cleștar...

Veichița Cercel

Plângerile lui Cain

Plângerea I-a

Dumnezeul meu !... Dumnezeul meu, de ce m'ai creiat ?... De ce mi-ai pus, în ochi, trăsnetele cerului, și în brațe, forța vijeliilor ? Ca să răstorn stâncile ?... Ca să sap pământul ?... Ca să muncesc ?... Nu, Doamne !... o, nu !... nu !...

Mi-ai dat trăsnetele cerului și forța vijeliilor, ca să-mi omor fratele !...

În jurul meu e întuneric... E întuneric ca sufletul meu !... În jurul meu e adânc întuneric !... De ce nu mi-e teamă ?... De ce nu mă înfioară fantoma arborilor ?... De ce nu mă înspăimântă vuetul furtunii ?... De ce nu mi-e frică de murmurul isvdarelor ?... Doamne, de ce nu mă tem de mâna ta ?...

Și nevasta mortului plânge mereu... Tipetele sale se înfrățesc cu freamățul pădurilor.. Ah ! cum plânge !... Răsună văile !... Și strigă : să ajung orb ca întunericul, împietrit ca stâncile...

Tată ceresc, oare plânsetele tăle ajung până la tine ?... Și dacă ajunge, de ce nu mă lovești ?... Și de ce nu mă tem de mâna ta ?... o, de ce nu mă tem de mâna ta ?...

Aș vrea să dorm somnul lui Abel !.

Cine mă chiamă?... Cine-mi strigă numele?... Nu aud decât un ecou :

„Cain !... Cain !“.

Par'că-i un cântec... un cântec de mort :

„Cain !... Cain !“.

Cine mă chiamă?... Vijelia?... Pământul?... Cerul?... Doamne, tu mă chemi ?

Înțeleg : este ecoul cântecului din paradisul pierdut !...

Plângerea a II-a

Mi-e foame.. Iată că răsar zorile... Vine lumina... De ce n'ai mai stat, că nu mi-era teamă de întuneric?... Și nici de tine nu mi-e teamă !... Nu știu ce-mi spune, că 'n lume sunt numai eu !... Sunt singur pe cărările lumii, în noaptea și în lumina sa, prin pădurile și prin văile sale !...

Sunt numai eu tine, Doamne, numai cu tine !...

Dumnezeul meu !... Dumnezeul meu, de ce m'ai scos din rândul dobitoacelor?... De ce mi-ai dat, ceea ce Adam numia rază cerească, și, pentru care, se ruga ție, în fiecare dimineață și în fiecare seară ? Ce să fac eu „ea“ ?...

Oare, mi-ai dat-o, să mă întreb dacă există ?...

Plângerea a III-a

Plouă... De două zile plouă... Adormisem... Și în somnul meu adânc, nu mai auziam vijelia, nu mai ascultam foșnetul pădrilor și nici căderea, tristă cădere a ploii.

În somnul meu adânc, am stat de vorbă cu un vârtej de pulbere.

— „Cain ! Cain !... m'a strigat vârtejul. De ce rătăcești flămând prin păduri și câmpii?...

— „Așa-ți place lui Dumnezeu !“ i-am răspuns.

— „Cine-i Dumnezeu ?“.

— „Nu știu !“ Și din vârtej am auzit un hohot de răs. Râdea pulbera vârtejului ? Râ-

Romanță

*Ți-aduci aminte ? Era toamnă
Când m'ai rugat un vers să-ți
scriu
Plângea Octombrie'n surdină
In parcul solitar, pustiu.*

*Havuzele șopteau timide
O serenadă de demult
Și-am stat, am stat străin de
tine
De glasul tău n'am vrut s'ascult.*

*Plecat-ai capul și grăbită
De-alungu-aleiilor plecași...
Depart, te-ai întors spre mine :
De ce ești rău ? Să plec, mă lași ?*

*Azi, teii înfloriți suspină
Sub blânda batere de vânt
Surâde luna'n nopți, feeric
— „O vin-o ! Versul să ți-l cânt !“
D. Negulescu-Pitești*

deau pădurile ? Râdea cerul ?... Nu știu !... Ceeace știu e că m'am pomenit râzând...
— „Cain !... Cain !... De ce-ți ard ochii... Și mâinile de ce-ți tremură?... Și de ce ești nefericit ?“.

— „Pulbere învârtitoare, sau tu, învârtitor de pulbere, de ce mă întreb ?“.

— „Pentru că nu ești înțelept : în loc să te învârtești ca mine, în loc să dăntuești și să cânti, tu, te afunzi în peșteri umede și plângi ca bufnițele de doruri nebune !... Ești nebun, Cain, ești nebun !“

— „Cine e nebun ?... Eu, care stau de vorbă cu tine, pulbere vorbitoare, sau „El“ care cuprinde și pe mine și pe tine ?“.

Aș vrea să uit cântecul lui durerea lui Adam, lacrimile Evei Paradisul pierdut, somnului Abel, și... cum aș vrea, să mă uit, pe mine !

Plângerea a IV-a

Aș vrea să nu mă mai întreb de ce mă arde soarele, de ce mă îngheață noaptea, de ce mă bat furtunile, de ce mă ocolesc fiarele pădurilor !... Și cum aș

Cântec

*Lungi și dureroase
Ecouri de toamnă
Mor în depărtare
Ascultă-le, doamnă !*

*Prin alei uitate
Mor acum plutanii...
Când se duse vara !
Când trecură anii ?*

*Dup'un deal coboară
Inecat în sânge
Blândul ziliu astru ; —
Visul ce se stânge..*

*Înc'o 'nbrățișare
Și de-acum adio...
Călipa asta poate —
N'om mai regăsi-o !*

S. Hortopan

vrea să nu mă mai întreb de ce plâng !...

Sunt singur... Sunt trist, ca lunina stelelor ce abia îmi luminează lacrimile, ca șuerul vijeliei că-mi poartă gemetele... Și mă bat furtunile... Și mă bat ploile... Și nu pot dormi !...

Sunt numai eu tine, Doamne, numai cu tine !...

Kostia Rovine

VAUVENARGUES

MAXIME

Obscuritatea e împărăția eroareii.

E ușor să critici un autor, dar e greu să-l apreciezi.

Răbdarea e arta de a spera.

Legea e mângâierea celor săraci și groaza celor fericiți.

Rațiunea și libertatea sunt incompatibile cu slăbiciunea.

Nu poți să fii drept dacă nu ești uman.

Trad. de N. M. Popescu

FRAGMENT

„Din mănunchiul amintirilor“

Era o seară de toamnă atunci când ne-am cunoscut, îți mai aduci aminte? melancolie, un suflu de-o tristetă înduioșătoare care apropie sufletele mênite să păsească pe-acelaș drum. Frunzele și florile pâliseră de cel dintâi sărut a palidei „Zâne Toamna“, iar noi ne-am dat un sărut mai aprins ca focul, ochii noștri au strălucit în clipa aceea înrouați, iar mâinile noastre s'au strâns calde și tremurătoare în seara aceea duioasă de toamnă! Și-au pornit amândoi alături pe drumul vieții în ritmul cătecului sfânt al sufletelor noastre ce păreau că se căutau de multă vreme. Unde ne duceam, spre care țintă se îndreptau pașii noștri? Am străbătut împreună zări pline de farmec, am plâns și ne-am bucurat de toate zâmbetele și lacrămile ce le-am cules în drumul nostru fără țintă, înainte, tot înainte!

Crisantemele dăruiseră vântului gingașele lor petale, copacii despodobiți fremătau jalnic, covorul frunzelor uscate gemea sub pașii noștri și ne pătrundea în inimă ca niște pumnale, iar noi ne iubeam mai mult, ochii noștri se priveau mai pătrunși, mâinile noastre se strângeau mai înfrigate! În fața primului foc la gura sobei stam tăcuți ca însăși tăcerea învăluți molatec de căldura flăcărilor albăstriei, iar sufletele noastre pluteau mereu mereu împreună pe-acelaș drum fără țintă, tot înainte! Într-o dimineață când ne-am deșteptat în fața geamurilor jucam cei dintâi fulgi de zăpadă, albi, ușurei și înfiuit de mulți! Am rămas amândoi cu ochii atinți pe geamuri, cu sufletele îndurerate parcă am fi fost niște păsărele rămase pentru totdeauna în urma celor multe ce plecaseră spre-un cer veșnic senin cu soare mult!

Încet ne-am întors fata unul spre altul și ne-am privit în ochi mult, mult de parcă atunci ne văzusem prima oară și pe nesimțite buzele sau căutat și s'au lipit într'un sărut nesfârșit de dulce și cald plin de toate senzațiile iubirei pătimase și lacrimi ferbinti s'au înfrățit pe obraji noștri. Ne iubeam cu tot sufletul, cu tot trupul nostru tânăr, iar gândurile noastre mergeau pe-acelaș drum fără țintă, pe calea dragostei fără sfârșit, înainte, tot înainte!

Zăpada crește mereu, mereu, crivățul sufla mai aprig cântându-și veșnicu-i cântec de jale iar noi la gura sobei torceam mereu firul dragostei noastre. Eu în tine aveam o întreagă lume de vise auriu, tu erai bucuria mea cântecul meu, iar eu eram icoana ta idealul tău!

Întreg Universul era concentrat în noi doi, sufletele noastre mergeau

îmbrățișate pe-acelaș drum, iar sărutul nostru era narcoticul amețitor și dulce care ne făcea să uităm a întreba: unde mergem? înainte, mereu înainte.

Iarna trece. Într-o dimineață am găsit pe masa mea un drăgălaș buchet de violele; nu știu cine îl pusese dar l'am luat mi-am lipit obrazul de el și am sorbit până în adâncul sufletului parfumul tânăr a pământului fecund și darnic. Și în fiecare dimineață găseam pe masa mea un nou buchet din aceste flori de-un albastru atât de gingaș printre care strălucea albeața imaculată a ghiocelului. În curând venim să-mi desmerde sufletul și frumoasele violele cu parfumul atât de dulce și discret ca primul zâmbet de copil; Soarele strălucește mai auriu, mai cald, copacii se îmbrăcau în frunzișoare mici și delicate, iar peste dealuri se așternea covorul tot mai bogat și mai verde!

Prin geamurile larg deschise noi Peste tot plutea un aer de nesfârșită priveam tăcuți la această primăvara care venea pe nesimțite dar covârșitoare și ne priveam în ochi mult, iar pe buzele noastre încremenca o întrebare mută, chinuitoare: ne mai iubim oare?

Mâinile noastre se atingeau o clipă și încet ne depărtam unul de altul chinuți de-un gând pe care ni-l ghiceam unul altuia.

Într-o seară am eșit și-am rătăcit multă vreme; era o seară înfiuit de senină și de caldă! În tot necuprinsul vibra necunoscut și turburător de dulce, un farmec cu neputință de descris. Și-am mers mult alături, dar sufletele noastre nu mai mergeau îmbrățișate pe-acelaș drum și îngândurați ne-am întors în odăita în care se torsese un fir de dragoste!

Dintr'un pașar strălucea gingășia unui mănunchi de lacrămioare și'n toată odăita plutea parfumul chinuitor de

dulce! L'am luat și l'am împărțit cu tine; mâinile noastre s'au atins, erau reci și umede, iar ochii noștri se umeziră de cele dintâi lacrimi de regret că nimic nu-i statornic în lumea asta.

Eram doi striani care o clipă ne-am întâlnit pe-acelaș drum și mână în mână am mers împreună crezând că așa v'om merge o veșnicie; dar iată că la o răspântie sufletele și gândurile noastre și-au luat zborul pe căi deosebite. Ce puteam noi face decât să le urmăm?

O strângere de mână și atâta tot. Ne-am despărțit și pentru totdeauna căci numai odată două suflete la fel se întâlnesc în cale. Oare ne-am iubit cândva? Oare regretăm seara aceea de toamnă când ne-am întâlnit prima oară?

Cât sunt de mulțumită și tu trebuie să fii fericit că amândoi am avut puterea să sfârșim drumul vieții noastre împreună în clipa când începuse a deveni o povară pentru amândoi! Și te-ai dus! Nu regret, nu plâng nici nu doresc, dar păstrez în suflet o vagă amintire ca depe urma unui duios și vechi „Roman“ citit într-o noapte de insomnie.

Când toamna v'a veni iarăși, când frunzele și florile v'or îngălbeni de primul sărut a palidei Domnițe „Toamna“ cine știe de nu voi simți pe buze un sărut mai aprins ca focul și cine știe de nu-mi voi simți mâna strânsă într'o mână caldă și tremurătoare, iar ochii mei s'or adânci adânc și pătimiși în doi ochi înduioși de dragoste!

Atunci, nu voi uita pentru o clipă de primăvară care v'a veni cu flori și cântece noi, această Zână albă care-ți fură sufletul și gândul spre noi limanuri, căutuând necunoscutul, noui fericiți și nelăsând în urmă nimic decât o vagă amintire, un slab ecou al unui cântec auzit de mult, de foarte mult!

Elena Pădure-Iași

Memorii inedite ale contelui Mattasici

8

Traducere de Const. A. I. Ghica

Deși viața conjugală nu mai există pentru ei, ori ce alt soț, în locul ducelui, ar fi considerat ca o datorie pentru onoarea numelui său, să dobândească înainte de ori ce o siguranță din partea soției lui, în loc să trateze cu cămătari.

Mi-am dat seama imediat că principesa era amenințată de un mare pericol. Toate sforțările mele trebuiau să tindă deci ca polițele să fie plătite, de vreme ce principesa le iscălise

cu numele ei. Am sfătuit-o deci să se ducă la Londra, la nobila ei mătușă răposata regina Victoria a Angliei și să-i ceară suma necesară pentru plata datoriei. Înainte de toate prințul trebuia împiedicat ca să plătească pentru soția lui astfel că arma pe care o îndrepta împotriva noastră să devină cu totul inofensivă.

Principesa, contesa Fugger și eu am plecat la Londra, în ziua de 9 Martie. Dar chiar în ziua

aceia regina (Victoria părăsise Londra ca să se instaleze pentru mai multă vreme la Nisa.

Nu ne mai rămânea deci de oât să ne întoarcem în Austria, ca să dovedim tuturor că nu avem câtuși de puțin intenția să ne dăm în fături de la o răspundere.

După ce am rămas trei zile la Londra ne-am dus la Paris unde am mai stat alte trei zile și de-acolo am plecat în Austria sau mai de grabă în Croația la moșia unuia din prietenii mei Arthur von Ozegovic; de-acolo am scris părinților mei la Lobor spunându-le că principesa avea intenția să le ceară ospitalitatea, și răspunsul lor a fost favorabil.

În urma acestei scrisori, principesa însoțită de contesa Fugger și de servitorii ei s'a dus la castelul din Lobor, la părinții mei.

Demersul acesta a provocat o mare emoție în anumite cercuri, căci majoritatea oamenilor obișnuiește să vadă în toate o pricină de scandal.

Părăsită de toți biata principesă s'a pus pe față, sub protecția mea și am apărut-o atâta timp cât am putut, până în ziua în care am fost întemnițat și ea însăși internată într'un azil de nebuni. Principesa nu-și ascundea consecințele pe care putea să le aibă pentru ea demersul îndrăzneț pe care îl făcuse.

În cercurile pudice toți găsiră că femeia aceasta părăsită de toți, s'a compromis venind să caute un azil în casa părinților mei. Dar fiind că fie-care om are dreptul să protesteze împotriva unei nedreptăți, am luat asupra mea sarcina să caut prin toate mijloacele posibile să obțin punerea în libertate a principesei.

Disprețuind eticheta și preocupat doar de un sentiment de umanitate, am să povestesc împrejurările care au precedat internarea principesei și această va fi de-ajuns spre a stabili

că faptul acesta a fost un act de violență premeditat multă vreme, căci nu se întrebunțea-ză astfel de mijloace când vrei

Arhiducele moștenitor Rudolf

să însănătoșești un bolnav; mijloacele astea se întrebunțează când intenționezi să te

scapi de cineva a cărui prezență ți-e supărătoare.

Principesa, care era la Lobor în tovărășia contesei Maria Fugger, se hotărâse să pună ordine în afacerile ei, să divorțeze mai întâi de soțul ei, și să se retragă în urmă în străinătate. Din nefericire pentru ea, părinții mei au părăsit castelul lor, ca și cum ar fi luat-o la fugă având de-așemenea aerul că se pun alături de „arbitrii virtuții”.

Incidentul acesta n'a făcut de cât să înrăutățească situația principesei, de oare ce toți o părăsiseră ne voind să fie amestecați într'o „afacere de curte”.

Principesa avea nevoie de un apărător și i-am ales pe avocatul Max Neuda, din Viena, un avocat foarte cunoscut. Nu-l cunoșteam personal, dar avea renumea unuia om foarte iscusit.

Alegerea aceasta a fost o mare „gafă” din partea mea. Evenimentele mi-au dovedit-o din nefericire de abea mai târziu.

(Va urma)

Cele două frumoase

Stăteau pe aceeași stradă, cu casele vis-à-vis una de alta.

Ori când ai fi trecut pe acolo, le vedeai în ferestre pe amândouă, scrutând cu privirele frumoșilor lor ochi, pe toți tinerii ce treceau în susul și în josul străzii.

Frumusețea lor desăvârșită și atât de provocatoare, care zăpăcise capul multor tineri ce oftau după ele, din adâncul sufletului lor, frumusețea lor era neîntrecută și cale de poște întregi n'ai fi găsit pe altele care să le întrecă, care să îndrăznescă a se măsura cu ele.

Care era mai frumoasă dintre amândouă?

N'ai fi putut spune.

Mărioara, așa o chema pe una, era o brună încântătoare, din a cărei ochi negri ca tăciunile, isvorau flăcări dogoritoare

de inime, în a cărei față albă catifelată, înfloreau trndafirii roșii, și din a cărei gură — întocmai bobocului ce-a prins să se desfacă, sclipeau — când începea să rădă — cele două șiruri de mărgăritare albe, de o neîntrecută curățenie.

Draga, așa o chema pe a doua, era o blondă răpitoare, cu părul de aur ce întrecea în frumusețe, culoarea spicului când dă în copt, cu pelița obrazului de o albeață stălucitoare, amestecată ușor într'un roz superb și a cărei gură mică și fin tăiată, când se întredeschidea prin răs, dădea la iveală aceleași șire de mărgăritare albe, de o neîntrecută curățenie.

Două frumoase în toată puterea cuvântului, două frumuseți provocatoare, două figuri de zâne din povești cum a-rare-ori se

pot întâlni în viață, două zeități în fața cărora rămân uimiți chiar acei cu cele mai rafinate gusturi și care era menite în lume, să risipesc liniștea multor suflete, să rănească adânc inimile acelor ce le-au văzut pentru prima oară, două celebrități prin frumusețe, sortite să facă nenumărate victime printre tineri și să scoată din minți pe bătrânii bogăți, a căror averi, fatalmente trebuiau să se spulbere în vânt sub influența privirilor săgetătoare ale ochilor lor fermecători

Când erau copile mici, se legase între ele o prietenie trainică, și nu era zi lăsată de la Dumnezeu, să nu se vadă, să nu se joace împreună.

Vara, în praful pân la genunchi din stradă, adunau amândouă petricele albastre, roze și albe ca să împrejmuiască cu ele curtea în miniatură a gospodăriilor, ce le ridicau lângă o poartă sau la rădăcina plină de umbră a unui copac, gospodării care durau până a doua zi, când praf se alegea de ele într'o clipită, fiind distruse cu desăvârșire, fără nici o milă, fără nici o părere de rău, de nenumăratele picioare ale oilor sau porcilor, ce treceau în turme, dimineța spre pășune, iar seara spre casă.

Și a doua zi, cu o muncă de titan, cu o răbdare de fer, cu o voință rezervată numai caracterelor tari, începeau din nou construirea acelor gospodării, care în spre seară sau în zorii zilei următoare, trebuiau să cadă din nou pradă, aceluiași turme nemiloase, care în nepăsarea lor, nici nu băgau de seamă, că ici calcă în picioare, camera de culcare, dincolo sfărâmă, nimicind cu totul, bucătăria și sufrageria cu nenumăratele lor vase de gătit și mâncat, mai încolo prefecând în pulbere, camera de primit musafirii și apoi curtea plină de felurite păseri și fel de fel de animale, ce râneau, nechezeau, zbieau sau guțau, dând năvală când într'un colț al cur-

Revedere

*Bate vânt de primăvară
Peste plaiuri și câmpii, —
Și 'n văzduh răsună iară
Cîripit de ciocârlii.*

*Turmele coboară 'n vale
La isvoare, pe sub deal, —
Și ciobanii merg pe cale,
Cântând doine din caval.*

*A 'nverzit pe deal copacii
Și măceșii au înflorit, J
Prin răchiți sboară gândacii,
Și albinele au roit.*

*Vin cocorii 'n negre șiruri
De prin alte țări cu soare. —
Cîntă mierlele în triluri,
Și câmpia'i toată floare.*

*Și în pacea asta sfântă
Ce 'nconjoară 'ntreaga fire, —
Tot ce este, tot ce cântă,
Le-aș cuprinde c'o privire.*

*Tot ce ochii mei zărește
Mi-este drag, mi-e dragă glia,
Căci prin locurile aceste
Mi-am trăit copilăria.*

T. Murgel

ței, când în celelalt, alergând pripite după apă și mâncare.

Cine le-ar fi văzut a doua zi dimineată, încremenite în fața aceluși inevitabil dezastru, cu fețele supte de durere, cu ochii plini de lacrimi care se prelungeau șiroae în josul obrazilor fini, catifelati de o frumusețe de inger, cine le-ar fi văzut oftând din adâncul inimioarelor lor, după atâta amar de avere, distrusă de cataclism într'o secundă, cine le-ar fi cetit în ochi acele păreri de rău după bunuri care au fost, dar nu mai erau, s'ar fi înduișat până la lacrimi și nu i'ar fi ajuns cuvintele de mângâere, căci în împrejurările cele mai dureroase din viața omului, cuvintele or cât ar fi scoase din inimă și ori cât de mângâetore ar fi, adeseori nu pride, și în cele mai multe cazuri dacăi nici nu liniștește, nici nu u-

șurează suferința, apoi o sporesc mai mult, măbind chiar și roiul lacrimelor ce nu mai conținesc.

(Stărsitul în numărul viitor).

Ion Kolban

Revolta din Caucaz

— Vezi ilustrația din pag. I —

Poporul Georgian din Caucaz ne mai putând suferi teroarea bolșevică s'a revoltat. Au fost zile de lupte crâncene în care revoltații s'au luptat cu desperare.

Cu mari pierderi bolșevicii au putut să recucerească unele orașe pierdute.

Intrând în Tiflis, oraș cunoscut prin zăcămintele de petrol, bolșevicii au omorât, într'o singură zi, peste șase sute de persoane.

Intre cei arestați a fost și Patriarhul de Tiflis un venerabil bătrân de 67 ani. El a fost condamnat la moarte și executat.

Bătrânul Patriarh s'a dus la locul de execuție cu liniște și în momentul când zbirii trăgeau cu armele el ridicând mâna spre cer a murit zicând: „Iartă-i Doamne că nu știu ce fac“...

Noutăți filatelice

Cu ocazia celui de al patrulea centenar de la nașterea lui Ronsard administrația poștelor, franceze va emite o marcă poștală specială, în valoarea 75 centime. Timpul circulației a fost limitat până la 31 Decembrie 1924.

Această marcă cu efigia lui Ronsard se va găsi de vânzare la toate bioururile și oficiile de poștă din cuprinsul Franței, de la 6 Octombrie până la 30 Noiembrie 1924 inclusiv.

Luxemburg. Mărcile de 5 cent. aflate în circulație au fost surzarjate cu 7 și jum. cent. oranj.

Legitimă mândrie

Om practic

— Ce, domnișoară, acu îți trebuie mecanic să-ți schimbe pan-gilca la mașină?

— D-ta îți închipui, că Paderowsky își acordă singur pianul?

— Aș dori o pălărie foarte ușoară... s'o pot ține mult cu mâna întinsă...

Apariția catalogului de filatelie universal „Yvert și Tellier” a fost fixată în mod definitiv pentru ziua de 2 Octombrie. Aceasta este a 29 edițiune a acestui catalog atât de indispensabil pentru toți filateliștii. Prețul va fi de 27 franci și 85 cent. franco recomandat. Citorii noștri și-l pot procura de la adresa: Yvert și Tellier-Champion 37 Rue des Jacobins, Amiens.

În arhivele ministerului coloniilor din Londra s'a găsit de curând un bloc de mărci uitate prin arhivă din anul 1855. Toate mărcile din bloc sunt în perfectă stare și aparțin emisiunii

din 1851-54. Ele sunt de un peni roș. 2 p. bleu 3 p. verde 6 p. brun și 8 p. galben. Aceasta din urmă este foarte rară. Expertii filatelici chemați au evaluat valoarea lotului la 77 mii franci cea ce revine peste 800 mii lei.

Gloria Poștelor. Pe frontonul uriașului palat al poștelor din New-York stă scris cu litere uriașe următoarele cuvinte:

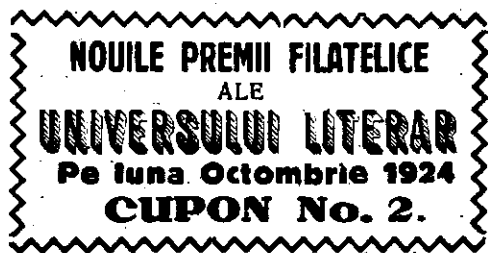
Emblemă de simpatie și amor. „Mesagerul amicilor îndepărtați”. „Consolatorul familiilor desperate”. „Elementul progresului umanitar”. „Vehiculul comerțului și industriei”. „Vestitorul noutăților”. „Primul mesager al fraternității,

păcii, și buneii învoiri între oameni și națiuni”.

Iată în adevăr elogii bine meritare de poștă în streinătate nu la noi. Nu știu dacă la noi ar avea curaj direcția poștelor să-si însușească aceste embleme.

Guatemala a emis 2 mărci în valorile 50 cent. 1 Pes. care le reproducem și noi.

Ionel Trif

Vizitați Cinema „VLAICU”

RULEAZA:

Filmele cele mai frumoase și instructive